

Bryssel, 21. tammikuuta 2019
(OR. en)

5441/19

Toimielinten välinen asia:
2018/0218(COD)

AGRI 25
AGRIFIN 2
AGRIORG 2
AGRILEG 11
CODEC 122
CADREFIN 23

ILMOITUS

Lähtettäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Kom:n asiak. nro: 9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1

Asia: Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatuja järjestelmistä annetun asetuksen (EU) N:o 1151/2012, maustettujen viinituotteiden määritelmästä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta annetun asetuksen (EU) N:o 251/2014, syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 228/2013 sekä Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavien erityistoimenpiteiden vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 229/2013 muuttamisesta
– Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

1. Komissio julkaisi 1. kesäkuuta 2018 kolme yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) tulevaisuutta koskevaa lainsäädäntöehdotusta. Yhteistä markkinajärjestelyä (YMJ) koskevaan asetusehdotukseen sisältyviin viinialaan liittyviin säännöksiin esitettiin useita muutoksia. Näistä rypälelajikkeita koskeva ehdotus näyttää olevan kiistanalaisin. Komissio ehdottaa, että jäsenvaltioille ja viinialalle annettaisiin mahdollisuus käyttää

– *Vitis labrusca* -lajiin kuuluvia rypälelajikkeita;

- rypälelajikkeita Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton ja Herbemont, jotka kiellettiin vuosia sitten syistä, joita jotkut eivät enää pidä pätevinä;
- suojattua alkuperänimitystä *Vitis vinifera* -lajin ja muiden *Vitis*-lajien lajinsisäisille hybridilajikkeille, kuten suojattujen maantieteellisten merkintöjen osalta on jo tehty.

Komissio perustelee näiden mahdollisuuksien käyttöönottoa taloudellisilla ja ympäristönäkökohdilla. Hybridilajikkeet ja *Vitis labrusca* -lajiin kuuluvat lajikkeet sopeutuvat itse asiassa paremmin ilmastonmuutokseen, mikä tarkoittaa käytännössä sitä, että ne kestävät paremmin ankaria sääolosuhteita, kuten kuivuutta ja korkeita lämpötiloja. Useimmiten niillä on myös parempi tautien vastustuskyky, esimerkiksi kun on kyse viininlehtihomeen, härmän ja harmaahomeen kaltaisista yleisistä rypäletaudeista tai tuholaisista, kuten viinikirvoista. Tällä ominaisuudella on suora vaikutus käytettävien torjunta-aineiden määrään, jota voidaan vähentää huomattavasti, ja tällä taas on positiivinen vaikutus ympäristöön ja viljelijöiden voittomarginaaleihin.

2. Viiniä koskevista säännöksistä ja erityisesti rypälelajikkeita koskevista kysymyksistä keskusteltiin ensiksi maataloustuotteiden työryhmässä syyskuussa 2018. Valtuuskunnat ilmaisivat tätä ehdotusta koskevissa puheenvuoroissaan ja kirjallisissa kommentteissaan melko jyrkkää vastustusta tuoden esiin mahdolliset terveys- ja kasvinterveysriskit, joita näiden lajikkeiden käyttöönotosta seuraisi. Aihetta käsiteltiin sen jälkeen maatalouden erityiskomiteassa marraskuussa 2018, jolloin puheenjohtajavaltio Itävalta ehdotti kolmea kysymystä, joiden perusteella oli tarkoitus arvioida tarkemmin komission ehdotuksen kunkin kolmen alakysymyksen saamaa kannatusta. Keskustelussa tulivat selvästi esiin näkemyserot, joita tärkeimpien viinintuottajamaiden ja muiden jäsenvaltioiden välillä on. Edelliset vastustavat ehdotusta jyrkästi, ja jälkimmäiset ovat valmiita joko joustamaan tai hyväksymään ehdotuksen. Ehdotusta kannattavat valtuuskunnat ilmoittivat tärkeimmäksi perustekseen ympäristönäkökohdat ja sen, että aiemmin ei ole esitetty minkäänlaista tieteellistä näyttöä mahdollisista terveysriskeistä. Eräät valtuuskunnat painottivat lisäksi sitä, että komission ehdotuksessa ei vaadita jäsenvaltioita sallimaan näiden lajikkeiden käyttöä, vaan että niille vain annetaan mahdollisuus tähän, mikä näiden maiden mielestä pitäisi sallia. Ehdotusta vastustavien maiden pääasiallisena perusteluna oli se, että eurooppalaisten viinien laatu saattaisi kärsiä.

3. Puheenjohtajavaltio Itävallan joulukuussa 2018 järjestämässä viiniseminaarissa useat puhujat esittivät tieteellisiä ja historiallisia faktoja havainnollistaakseen näiden lajikkeiden käyttöönoton etuja ja haittoja.

Yhtäältä tuotiin esiin se, että nämä lajikkeet voisivat olla sekä tuottajien että kuluttajien kannalta hyödyllisiä, sillä niiden myötä torjunta-aineiden määrää voitaisiin huomattavasti vähentää, ja tämä taas vaikuttaisi positiivisesti ympäristöön ja viljelijöiden voittomarginaaleihin.

Toisaalta korostettiin, että näiden *Vitis labrusca* -lajiin kuuluvien rypälelajikkeiden ja kuuden kielletyn lajikkeen salliminen heikentäisi viinituotteiden laatua ja eurooppalaisten viinien hyvä maine, joka on tulosta valtavista ponnisteluista ja merkittävistä taloudellisista panostuksista, saattaisi kärsiä. Näistä lajikkeista valmistetut viinit eivät vastaa laatua ja kilpailukykyä koskevia odotuksia, joita kuluttajilla Euroopassa ja muualla maailmassa on.

Taudeille vastustuskykyisten viiniköynnösten ja tulevaisuuden viinitarhojen esittely korosti lisäksi entisestään alan jatkotutkimuksen ja innovoinnin merkitystä ja tarvetta löytää uusia geneettisesti vastustuskykyisiä lajikkeita, jotta eräitä torjunta-aineiden käyttöön liittyviä kielteisiä näkökohtia voidaan torjua. Nykyisen kehittyneen teknologian ja erityisosaamisen myötä viininviljelyn tutkimuksessa ja sellaisten uusien kestävien lajikkeiden kehittämisessä, jotka sopeutuvat maatalouden harjoittamisolosuhteisiin ja jotka voidaan asianmukaisesti valita viininmaistelussa käytettävien laatukriteerien perusteella, avautuu laajoja mahdollisuuksia.

*

* *

Edellä esitetty huomioon ottaen ministereitä pyydetään 28. tammikuuta pidettävässä neuvoston istunnossa osallistumaan keskusteluun seuraavien kysymysten pohjalta:

Kysymys 1: Olisitteko valmis hyväksymään sen, että markkinat avataan Vitis labrusca -lajiin kuuluville rypälelajikkeille ja kuudelle kielletylle lajikkeelle ottaen huomioon viiniseminaarissa pidettyjen esitysten yhteydessä ja sen jälkeen jaetuissa asiakirjoissa esitetyt perustelut? Vai olisiko mielestänne parempi säilyttää näiden rypälelajikkeiden tilanne ennallaan?

Kysymys 2: Edellä esitetty kysymys huomioon ottaen oletteko samaa mieltä siitä, että Vitis vinifera -lajin ja muiden Vitis-suvun lajien välisistä risteytyksistä saatavat lajikkeet voitaisiin hyväksyä viineiksi, joilla on suojattu alkuperänimitys?
